

Työssäkäynti 2008

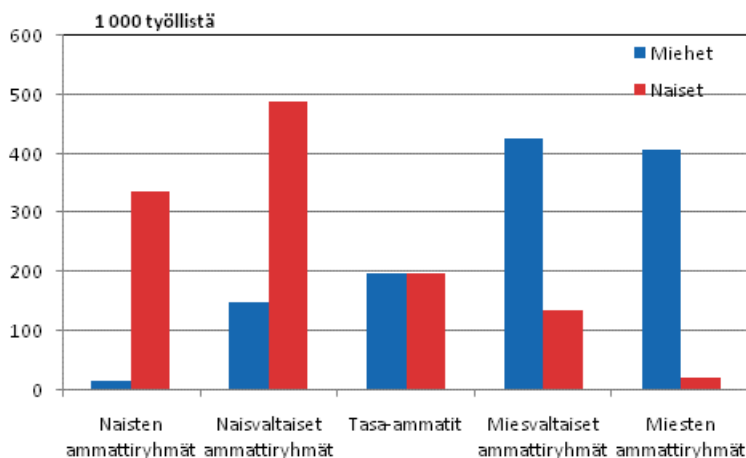
Ammatti ja sosioekonominen asema

Joka kolmas työskentelee hyvin nais- tai miesvaltaisessa ammattiryhmässä

Tilastokeskuksen työssäkäyntitilaston mukaan ammattiryhmät ovat voimakkaasti jakaantuneet sukupuolen mukaan miesten ja naisten töihin. Vuonna 2008 joka kolmas työskenteli ammattiryhmissä, joissa samaa sukupuolta olevia oli 90 prosenttia tai enemmän. Ammattiryhmissä, joissa miehiä ja naisia on lähes saman verran (40–60 prosenttia), työskenteli vain 14 prosenttia työllisistä.

Työllisten jakaantuminen mies- ja naisvaltaisiin ammattiryhmiin vuoden 2008 lopussa

Ammattiryhmät	Yhteensä %	Miehet %	Naiset %
Naisten ammattiryhmät (naisia 90–100 %)	15,3	1,5	29,2
Naisvaltaiset ammattiryhmät (naisia 60–90 %)	27,6	12,8	42,5
Tasa-ammattiryhmät (naisia/miehiä 40–60 %)	14,4	14,2	14,6
Miesvaltaiset ammattiryhmät (miehiä 60–90 %)	24,2	36,6	11,8
Miesten ammattiryhmät (miehiä 90–100 %)	18,5	35,0	1,8
Kaikki	100,0	100,0	100,0

Naisista 29 prosenttia työskenteli ammattiryhmässä, jossa naisia oli 90 prosenttia tai enemmän. Suurimpia naisammattiryhmiä olivat erilaiset hoiva- ja hoitoalan ammatit, kuten lähihoitajat, sairaanhoitajat, sihteerit sekä lastenhoitajat. Vastaavasti suurimpia lähes yksinomaan miehistä koostuvia ammattiryhmiä olivat ajoneuvojen kuljettajat, rakennustyöntekijät sekä koneasentajat ja -korjaajat. Naisista alle kaksi prosenttia oli uskaltanut tyypillisiin miesten ammattiryhmiin ja miehistäkin vain 1,5 prosenttia oli hakeutunut naisille tyypillisille aloille.

Yli puolet työllisistä työskenteli nais- tai miesvaltaisissa ammattiryhmissä, joissa joko miehiä tai naisia oli selvästi suurin osa, 60–90 prosenttia. Yleisimpiä naisvaltaisia ammattiryhmiä (naisia 60–90% ammattiryhmästä) olivat myyjien, siivoojien ja tarjoilijoiden sekä peruskoulun ja lukion opettajien ammattiryhmät. Miehillä vastaavia suurimpia miesvaltaisia ammattiryhmiä olivat maanviljelijöiden, tietotekniikan erityisasiantuntijoiden, rahdinkäsittelijöiden ja varastotyöntekijöiden sekä kiinteistöhuoltomiesten ammattiryhmät. Miehistä 13 prosenttia oli hakeutunut naisvaltaisille aloille ja vastaavasti naisista lähes saman verran työskenteli miesvaltaisissa ammattiryhmissä.

Suurimpia tasa-ammattiryhmiä, joissa miehiä ja naisia on lähes saman verran, olivat myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit, myymälänhoitajat ja pienkauppiaat, valtion hallinnon erityisasiantuntijat sekä ammatillisten oppilaitosten lehtorit. Sukupuolineutraaleita ammattiryhmiä olivat myös muun muassa erikoislääkärit, toimittajat sekä johtaja-ammateista talous- ja hallintojohtajat.

Nuorilla eriytyminen sukupuolen mukaisesti töihin pienempää kuin vanhemmilla

Nuorilla 25–34-vuotiailla jakaantuminen sukupuolen mukaisesti naisten ja miesten ammatteihin ei ollut yhtä selkeää kuin vanhemmilla 45–54-vuotiailla. Nuorista naisista pienempi osuus (26 prosenttia) työskenteli naisten ammattiryhmissä kuin 45–54-vuotiaista naisista (33 prosenttia). Lisäksi heistä suurempi osuus toimi tasa-ammattiryhmissä (16 prosenttia) kuin vanhemmista naisista. Nuoremmissa miehistä työskenteli pienempi osuus tasa-ammateissa kuin vanhemmista miehistä. Sen sijaan nuoremmat miehet työskentelivät vanhempia miehiä yleisemmin naisvaltaisissa ammateissa. Tällaisia naisvaltaisia ammattiryhmiä, joissa nuoret miehet työskentelevät vanhempia miehiä useammin, olivat muun muassa myyjien, siivoojien, tarjoilijoiden sekä kokien ja keittiöpulaisten ammattiryhmät.

Eri ikäryhmien jakaantuminen (%) mies- ja naisvaltaisiin ammattiryhmiin vuoden 2008 lopussa

Ammattiryhmät	25-34 vuotiaat			45-54 vuotiaat		
	Yhteensä %	Miehet %	Naiset %	Yhteensä %	Miehet %	Naiset %
Naisten ammattiryhmät (naisia 90-100 %)	13,2	1,9	26,0	17,3	1,2	32,7
Naisvaltaiset ammattiryhmät (naisia 60-90 %)	28,8	15,4	43,9	25,0	10,2	39,3
Tasa-ammattiryhmät (naisia/miehiä 40-60 %)	14,7	13,5	16,1	14,7	14,9	14,4
Miesvaltaiset ammattiryhmät (miehiä 60-90%)	24,7	36,0	12,0	24,2	37,0	11,9
Miesten ammattiryhmät (miehiä 90-100 %)	18,6	33,2	2,1	18,8	36,7	1,7
Kaikki	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suurimmat naisten ammattiryhmät (naisia 90–100 % ammattiryhmästä) vuonna 2008	4
Liitetaulukko 2. Suurimmat naisvaltaiset ammattiryhmät (naisia 60–90 % ammattiryhmästä) vuonna 2008	4
Liitetaulukko 3. Suurimmat tasa-ammattiryhmät (naisia/miehiä 40–60 % ammattiryhmästä) vuonna 2008	5
Liitetaulukko 4. Suurimmat miesvaltaiset ammattiryhmät (miehiä 60–90 % ammattiryhmästä) vuonna 2008.....	5
Liitetaulukko 5. Suurimmat miesten ammattiryhmät (miehiä 90–100 % ammattiryhmästä) vuonna 2008	6
Työssäkäyntitilaston laatuseloste: ammatti ja sosioekonominen asema.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suurimmat naisten ammattiryhmät (naisia 90–100 % ammattiryhmästä) vuonna 2008

Ammattiryhmät	Yhteensä	Naiset	Miehet	Naisten osuus (%)	Miesten osuus (%)
Kaikki naisten ammattiryhmiin (naisia 90–100 %) kuuluvat	353 539	336 206	17 333	95	5
51321 Perushoitajat ja lähihoitajat	52 410	49 942	2 468	95	5
32311 Sairaanhoitajat	49 285	45 708	3 577	93	7
411 Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	47 175	44 660	2 515	95	5
51311 Lastenhoitajat ja päiväkotiapulaiset	26 700	25 967	733	97	3
91321 Sairaala- ja hoitoapulaiset	24 221	22 994	1 227	95	5
51312 Perhepäivähoitajat ym	17 767	17 401	366	98	2
51331 Kodinhoitajat ja kotiavustajat	15 590	15 167	423	97	3
2332 Lastentarhanopettajat	14 539	14 088	451	97	3
3431 Johdon sihteerit, osastosihteerit ym.	14 369	13 473	896	94	6
51411 Kampaajat ja parturit	13 775	13 166	609	96	4
4121 Palkanlaskijat, kassanhoitajat ym.	10 248	9 507	741	93	7
51326 Sosiaalialan hoitajat	9 900	8 919	981	90	10
32312 Terveystenhoitajat	8 538	8 473	65	99	1
22302 Osastonhoitajat	6 595	6 181	414	94	6
3443 Sosiaaliturvatoimihenkilöt	5 191	4 779	412	92	8

Liitetaulukko 2. Suurimmat naisvaltaiset ammattiryhmät (naisia 60–90 % ammattiryhmästä) vuonna 2008

Ammattiryhmät	Yhteensä	Naiset	Miehet	Naisten osuus (%)	Miesten osuus (%)
Kaikki naisvaltaisiin ammattiryhmiin (naisia 60-90 %) kuuluvat	637 948	489 089	148 859	77	23
5220 Myyjät ja tuote-esittelijät	118 910	84 713	34 197	71	29
91322 Siivoojat	51 825	43 374	8 451	84	16
5123 Tarjoilutyöntekijät	30 243	23 598	6 645	78	22
2321 Peruskoulun ja lukion lehtorit ja tuntiopettajat	29 992	21 701	8 291	72	28
4190 Muut toimistotyöntekijät	25 722	20 347	5 375	79	21
3460 Sosiaalialan ohjaajat	24 042	18 750	5 292	78	22
3433 Kirjanpitäjät ym.	22 167	19 055	3 112	86	14
5122 Kokit, keittäjät ja kylmäköt	21 567	15 314	6 253	71	29
91323 Keittiöapulaiset	19 825	16 924	2 901	85	15
4212 Posti- ja pankkitoimihenkilöt	19 130	16 722	2 408	87	13
2331 Luokanopettajat	18 479	13 903	4 576	75	25
51332 Henkilökohtaiset avustajat ym.	18 049	15 910	2 139	88	12
51211 Ravintola- ja suurtalousesimiehet	17 985	12 229	5 756	68	32
4222 Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	15 154	13 440	1 714	89	11
2411 Tilintarkastajat, kamreerit ym.	12 903	8 333	4 570	65	35

Liitetaulukko 3. Suurimmat tasa-ammattiryhmät (naisia/miehiä 40–60 % ammattiryhmästä) vuonna 2008

Ammattiryhmät	Yhteensä	Miehet	Naiset	Miesten osuus (%)	Naisten osuus (%)
Kaikki tasa-ammattiryhmiin (naisia/miehiä 40–60 %) kuuluvat	333 469	165 416	168 053	50	50
3415 Myyntineuvottelijat,-edustajat ja -sihteerit	60 491	32 509	27 982	54	46
34192 Myymälänhoitajat ja pienkauppiat	22 691	10 514	12 177	46	54
24701 Valtionhallinnon erityisasiantuntijat	16 312	7 610	8 702	47	53
23222 Ammatillisten oppilaitosten lehtorit	16 122	7 594	8 528	47	53
41421 Postinkantajat jalajittelijat	15 594	8 723	6 871	56	44
9320 Pakkaajat, lajittelijat ym.	11 253	5 440	5 813	48	52
2351 Muut opettajat ja koulutussuunnittelijat	10 555	4 867	5 688	46	54
1231 Talous- ja hallintojohtajat	9 650	4 350	5 300	45	55
41339 Muut kuljetuksen ja huolinnan toimistotyöntekijät	8 640	5 150	3 490	60	40
3416 Ostajat	7 428	3 606	3 822	49	51
3475 Urheilijat, urheiluvallmentajat, ohjaajat ym.	7 049	3 095	3 954	44	56
24512 Lehden- ja kustannustoimittajat ja kriitikot	6 827	2 851	3 976	42	58
6123 Maatalouslomittajat	6 583	3 194	3 389	49	51
23221 Ammattikorkeakoulujen yliopettajat ja lehtorit	6 342	2 758	3 584	43	57
6112 Puutarha- ja kasvihuoneviljelijät ja -työntekijät	6 307	3 224	3 083	51	49
22212 Erikoislääkärit ja osastonlääkärit	5 270	2 259	3 011	43	57

Liitetaulukko 4. Suurimmat miesvaltaiset ammattiryhmät (miehiä 60–90 % ammattiryhmästä) vuonna 2008

Ammattiryhmät	Yhteensä	Miehet	Naiset	Miesten osuus (%)	Naisten osuus (%)
Kaikki miesvaltaisiin ammattiryhmiin (miehiä 60-90 %) kuuluvat	561 132	426 020	135 112	76	24
61 Maanviljelijät ja eläintenkasvattajat	60 720	40 273	20 447	66	34
213 Tietotekniikan erityisasiantuntijat	43 286	32 561	10 725	75	25
9330 Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.	41 162	32 441	8 721	79	21
9141 Kiinteistöhuoltomiehet	23 955	20 866	3 089	87	13
3112 Rakennusalan ja yhdyskuntarakentamisen asiantuntijat	17 270	14 346	2 924	83	17
1233 Myynti- ja markkinointijohtajat	15 450	11 164	4 286	72	28
3120 Tietotekniikan tukihenkilöt, operaattorit ym.	15 097	10 303	4 794	68	32
24191 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	15 045	9 360	5 685	62	38
1210 Pääjohtajat ja toimitusjohtajat	13 545	11 033	2 512	81	19
3119 Mekaanisen metsäteollisuuden ym. tekniikan asiantuntijat	12 444	8 716	3 728	70	30
2144 Elektroniikan ja informaatiotekniikan erityisasiantuntijat	12 377	10 602	1 775	86	14
2141 Talonrakennusalan erityisasiantuntijat	11 381	9 102	2 279	80	20
2149 Muut tekniikan erityisasiantuntijat	11 033	8 793	2 240	80	20
5169 Valvojat ja vartijat	10 429	7 698	2 731	74	26
3114 Elektroniikan ja informaatiotekniikan asiantuntijat	10 406	8 546	1 860	82	18

Liitetaulukko 5. Suurimmat miesten ammattiryhmät (miehiä 90–100 % ammattiryhmästä) vuonna 2008

Ammattiryhmät	Yhteensä	Miehet	Naiset	Miesten osuus (%)	Naisten osuus (%)
Kaikki miesten ammattiryhmiin (miehiä 90–100 %) kuuluvat	428 741	407 651	21 090	95	5
832 Moottoriajoneuvojen kuljettajat	73 069	67 986	5 083	93	7
712 Rakennustyöntekijät ym.	56 905	54 795	2 110	96	4
723 Koneasentajat ja -korjaajat	49 406	47 991	1 415	97	3
722 Sepät, työkaluntekijät ja koneenasettajat	20 541	19 378	1 163	94	6
3115 Konetekniikan asiantuntijat	18 577	17 443	1 134	94	6
7136 Putkiasentajat	15 840	15 470	370	98	2
8332 Maanrakennus- ym. koneiden kuljettajat	15 049	14 504	545	96	4
2145 Konetekniikan erityisasiantuntijat	14 608	13 605	1 003	93	7
7241 Sähkölaitteiden asentajat ja -korjaajat	14 233	13 573	660	95	5
7137 Rakennussähköasentajat	13 164	12 955	209	98	2
821 Metall- ja mineraalituotteiden teolliset valmistajat	11 804	10 733	1 071	91	9
7212 Hitsaajat ja kaasuleikkaajat	10 927	10 531	396	96	4
7213 Ohutlevysepäät	9 992	9 752	240	98	2
2143 Sähkötekniikan erityisasiantuntijat	6 901	6 409	492	93	7
1222 Teollisuuden tuotantojohtajat	6 115	5 559	556	91	9

Työssäkäyntitilaston laatuseloste: ammatti ja sosioekonominen asema

1 Relevanssi

Työssäkäyntitilasto on julkaissut vuodesta 2004 lähtien vuosittain tietoja ammatista ja sosioekonomisesta asemasta. Henkilöiden ammattitiedot ja niistä johdetut tiedot sosioekonomisesta asemasta on tuotettu Tilastokeskuksessa aiemmin väestölaskentojen yhteydessä viiden vuoden välein.

Työssäkäyntitilastossa työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka ovat vuoden viimeisellä viikolla ansiotyössä, eivätkä ole työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin. Ammattitieto muodostetaan pitkälti hallinnollisista rekistereistä kaikille työllisille sekä palkansaajille että yrittäjille ja se kuvaa pääsääntöisesti tilastovuoden viimeisen viikon ammattia.

Tilastossa on luokituksista käytössä Ammattiluokitus 2001 (ISCO–88) ja Sosioekonomisen aseman -luokitus 1989.

Työssäkäyntitilaston ammattitiedon on tarkoitus palvella ulkopuolisten käyttäjien lisäksi myös muiden Tilastokeskuksen yksiköiden tietotarpeita. Tieto tarjoaa mahdollisuuksia erityisesti alue- ja pitkittäistarkasteluihin. Tärkeitä ammattitietojen käyttäjiä ovat ministeriöt, yliopistot ja tutkimuslaitokset, kansainväliset järjestöt sekä Euroopan unioni. Ammattitieto on yksi väestölaskentasuosittelun mukaisista perustiedoista.

2 Menetelmäkuvaus

2.1 Ammattitiedon lähteet

Työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto, joka kattaa tilastovuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Ammattitieto muodostetaan vuoden viimeisellä viikolla työlliseen työvoimaan kuuluville. Taulukossa 1 on esitelty vuoden 2008 ammattitietojen lähdeaineistot. Ammattitiedon ensisijaisia aineistoja ovat työsuhteisiin perustuvat hallinnolliset rekisterit. Valtion palveluksessa oleville ammattinimikkeet on saatu valtion palvelurekistereistä, kunnan palveluksessa oleville kuntien henkilörekistereistä ja yksityisen sektorin palveluksessa oleville työnantajajärjestöjen tiedoista, jotka saadaan tilaston käyttöön palkkatilaston kautta. Muita työsuhderekistereitä ovat muun muassa Kansaneläkelaitoksen, Kirkon ja Suomen Pankin aineistot. Palkkatilaston yksityisen sektorin aineistoista puuttuvat mm. yrittäjät, yritysten ylin johto, alle viisi henkeä työllistävät yritykset sekä yritykset, joiden päätoimialana ovat maa-, metsä- ja kalatalous. Näitä puutteita pyritään paikkaamaan työssäkäyntitilaston omalla ammattitiedustelulla, joka lähetetään yrityksille vuosittain.

Taulukko 1. Ammattitietojen lähteet vuonna 2008, %

	Tietolähteet 2008 %
1. Ensisijaiset rekisteriaineistot	59
Palkkatilaston aineistot	34
Kuntien työsuhteaineisto	17
Valtion työsuhteaineisto	5
Muut työsuhteisiin perustuvat rekisterit	3
2. TK:n oma ammattitiedustelu	12
3. Toissijaiset aineistot	7
Työnhakijarekisteri (työministeriö)	3
Muuttaneet (väestörekisterikeskus)	3
Muut toissijaiset rekisterit	1
4. Päättelyt	20
Nimikkeettömät (työpaikan toimiala, koulutus, palkka, ikä ym.)	10
Yrittäjät (toimiala, yrityksen koko)	10
Tuntemattomat	2
Yhteensä	100

Ensisijaisista työsuhteisiin perustuvista rekisteriaineistoista sekä omasta ammattitiedustelusta saadaan 70 prosenttia ammattitiedoista. Lisäksi käytetään työministeriön työnhakijarekisterin ammattitietoja sekä Väestörekisterikeskuksen ammattitietoja niille työllisille, jotka ovat muuttaneet tilastovuoden aikana. Yrittäjille ammattitiedot päätellään yrityksen toimialan mukaan. Ne yrittäjät, joiden yrityksen koko on yritysrekisterin mukaan yli 5 henkilötyövuotta, luokitellaan toimialan mukaisiin johtaja-ammattiteihin. Lopuille, noin kymmenelle prosentille työllisistä, ammatti päätellään työpaikan toimialan, henkilön koulutuksen ja iän sekä mahdollisten edellisten vuosien ammattitietojen perusteella. Ammattitieto jää noin kahdelle prosentille työllisistä tuntemattomaksi.

2.2 Ammattitiedustelu

Yrityskyselyn otoksen koko vaihtelee vuosittain. Vuoden 2008 ammattitiedustelun otoskoko oli lähes 17 000 yritystä. Näistä 77,5 prosenttia vastasi tiedusteluun.

Vuodesta 2004 lähtien ammattitiedustelu on lähetetty:

- järjestäytymättömille monitoimipaikkaisille yrityksille, jotka kuuluvat työssäkäyntitilaston toimipaikkatiedusteluun
- kaikille yli 15 henkilön järjestäytymättömille yrityksille
- 3,5–15 henkilöä työllistävillä järjestäytymättömille yrityksille (kolmen vuoden rotaatio)

2.3 Ammattien koodaus

Työssäkäyntitilastossa on käytössä Tilastokeskuksen kansallinen Ammattiluokitus 2001, joka löytyy Tilastokeskuksen nettisivuilta <http://tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2001/index.html>. Luokitus perustuu kansainväliseen ISCO88–ammattiluokitukseen,

Työssäkäyntitilasto saa suurimman osan ammattitiedoista valmiiksi koodattuina Tilastokeskuksen palkkatilaston kautta. Loput aineistot koodataan omalla koodaussovelluksella, johon kuuluu:

- ammattinimikkeiden päivitys
- ammattisanakirjan päivitys
- ammattien automaattinen ja manuaalinen koodaus

Ammattisanakirjassa ammatteihin liittyviä hakusanoja ja niihin liittyviä ehtoja on lähes 40 000. Ehdot voivat liittyä ammattinimikkeen lisäksi toimialaan, koulutukseen, tuloihin, sektoriin tai ammattiasemaan (yrittäjä tai palkansaaja). Sanakirja täydentyy uusilla hakusanoilla ja ehdoilla vuosittain.

2.4 Sosioekonomisen aseman muodostaminen

Sosioekonomisen aseman muodostaminen henkilölle perustuu tietoihin henkilön pääasiallisesta toiminnasta, ammatista, ammattiasemasta sekä toimialasta. Tilastokeskuksessa käytetään vuoden 1989 sosioekonomisen aseman -luokitusta, joka on muodostettu vuoden 2001 ammattiluokituksen perusteella. Henkilöt on luokiteltu oman toimintansa perusteella lukuun ottamatta 0–15-vuotiaita ja ryhmää 'muut työvoimaan kuulumattomat' (lähinnä omaa kotitaloutta hoitavat), jotka saavat asuntokunnan viitehenkilön sosioekonomisen aseman.

Sosioekonomisen asema -luokituksen pääryhmät ovat:

- yrittäjät
- ylemmät toimihenkilöt
- alemmat toimihenkilöt
- työntekijät
- opiskelijat
- eläkeläiset
- muut

Opiskelijoiden sosioekonominen asema määräytyy vuoden lopun toiminnan perusteella. Yli 18-vuotiaat opiskelijat, joilla on vuoden lopussa voimassa oleva työsuhde, katsotaan kuuluvan työlliseen työvoimaan ja sitä kautta heidät määritellään ammattinsa perusteella sosioekonomiseen aseman eri luokkiin. Alle 18-vuotiaat työssä käyvät opiskelijat luokitellaan sitä vastoin opiskelijoiksi (lukuun ottamatta alle 16-vuotiaita, jotka luokitellaan aina asuntokunnan viitehenkilön mukaan).

3 Oikeellisuus ja tarkkuus

Työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto, joka kattaa tilastovuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Perusjoukkoon kuuluvat myös Suomen väestötietojärjestelmään rekisteröidyt ulkomaalaiset, joiden oleskelu Suomessa on tarkoitettu kestäväksi tai on kestänyt vähintään yhden vuoden.

Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin. Alle 18-vuotiaiden työsuhteita ei tilastoida.

Ammattitiedon lähteenä käytetään pääasiassa hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaaineistoja. Keskeistä järjestelmässä on se, että rekistereiden tunnusjärjestelmät mahdollistavat eri tietojen yhdistelemisen. Rekisterit sisältävät usein päällekkäistä tietoa, osin myös ristiriitaista tietoa. Tilaston laatu on riippuvainen lähdeaineistojen laadusta, mutta myös siitä, kuinka ne priorisoidaan. Osalle henkilöistä löytyy useita ammattinimikkeitä, jolloin on tärkeää saada ammattitieto yhdistettyä vuoden viimeisen viikon pääasialliseen työsuhteeseen. Ammattitieto ja työsuhtetieto pyritään ensisijaisesti ottamaan samasta rekisteristä, mutta aina näin ei läheskään aina pystytä tekemään. Tällöin henkilön ammatti ja työssäkäyntitilastossa valittu päätyösuhde toimialoineen voivat kuvata eri työsuhdetta. Tämä on hyvä muistaa, kun samaan taulukkoon yhdistetään henkilön ammatti ja työpaikan toimiala tietoja.

Noin 10 prosentille palkansaajista ei ole saatavissa ammattitietoa. Tällöin ammatti pyritään päättämään työpaikan toimialan, henkilön koulutuksen, aiempien ammattitietojen sekä esimerkiksi tulojen perusteella. Henkilön ammattitiedolle on tietokannassa olemassa aineisto- ja laatumuuttujat, jotka kuvaavat sitä, mistä aineistosta ammattinimike on saatu ja minkälaisien tietojen avulla (esim. yritystunnus, vuosi, henkilönnumero) ammattitieto on yhdistetty työssäkäynnin päätyösuhteeseen.

4 Ajantasaisuus

Työssäkäyntitilasto tehdään vuosittain. Työssäkäyntitilaston henkilöperusjoukko kuvaa vuoden viimeisen päivän tilannetta. Tiedot henkilön toiminnasta ja työpaikasta ovat vuoden viimeiseltä viikolta. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esim. tulotiedot, työssäolo- ja työttömyyskuukaudet). Ennakkotiedot valmistuvat noin 12 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Lopullisista tiedoista pääasiallinen toiminta ja ammattiasema valmistuvat noin 16 kuukautta ja loput tiedot noin 22 kuukautta viiteajankohdasta.

Työssäkäyntitilaston tiedot henkilöiden ammateista ja sosioekonomisesta asemasta julkaistaan vuosittain työlliselle työvoimalle. Tiedot ovat lopullisia ja ne valmistuvat noin 24 kuukautta tilastovuoden viiteajankohdan jälkeen. Vuoden 2009 tiedot ilmestyvät vuoden 2011 lopussa.

5 Saatavuus

Tietoja julkistetaan vuosittain Internetissä työssäkäyntitilaston kotisivulla <http://tilastokeskus.fi/tyossakaynti>. Kotisivun linkeistä löytyvät mm. tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät sekä työssäkäyntitilaston maksuttomat tilastotietokantataulukot (StatFin). Tietopalvelu: tyossakaynti@tilastokeskus.fi

Maksullisia erityisselvityksiä voi tiedustella henkilötilastojen erityisselvityksen tietopalvelusta (sähköposti: erityispalvelut@tilastokeskus.fi). Työssäkäyntitilaston tietoja ei luovuteta tunnistettavassa muodossa Tilastokeskuksen ulkopuolelle (Tilastolaki 280/2004, Henkilötietolaki 523/1999). Aineiston luovuttaminen on mahdollista ainoastaan erillisen käyttölupapäätöksen perusteella ja tunnistetiedot poistettuna tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten.

6 Vertailukelpoisuus

Työssäkäyntitilasto on julkaissut vuodesta 2004 lähtien vuosittain tietoja ammatista ja sosioekonomisesta asemasta Tätä aiempia tietoja on saatavilla väestölaskentavuosilta 1970, 1975, 1980, 1985, 1990, 1995 ja 2000.

Työssäkäyntitilastossa on käytössä vuoden 2001 ammattiluokitus, joka on vuoden 1997 ammattiluokituksen tarkistettu versio. Nämä ammattiluokitukset perustuvat kansainväliseen ISCO88 –ammattiluokitukseen (International Standard Classification of Occupations). Vuoden 2000 väestölaskennassa käytettiin vuoden 2001 luokitusta. Sen sijaan vuoden 1995 väestölaskennan ammattitiedot on luokiteltu vuoden 1997 ammattiluokituksella, joka on kuitenkin muunnettu koneellisesti vuoden 2001 luokitukseen. Tätä vanhemmat ammattitiedot on saatavissa vuoden 1980 ammattiluokituksella.

Työssäkäyntitilastossa on käytössä sosioekonomisen aseman -luokitus vuodelta 1989. Tällä luokituksella on saatavissa vuosittaisia tietoja vuodesta 2004 lähtien. Lisäksi väestölaskentavuosien 1995 ja 2000 tiedot on saatavilla vuoden 1989 luokituksella. Vuosien 1970, 1975, 1980, 1985, 1990 ja 1995 tiedot on luokiteltu vuoden 1983 luokituksella.

Sosioekonomista asemaa kuvaava luokitusstandardi julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 1983, jolloin luokituksen pohjana oli Ammattiluokitus 1980. Luokitus uudistettiin vuonna 1989 Ammattiluokitus 1987:n ja Toimialaluokitus 1988:n uudistamisen myötä. Näitä luokituskriteereitä käytetään henkilön sosioekonomisen aseman määrittelyssä ammattiaseman lisäksi.

Tilastossa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen luokitus- ja metatietopalvelujen kotisivuilta osoitteesta: <http://tilastokeskus.fi/luokitukset> sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

7 Yhtenäisyys

Ammattitietoja koskevia tilastoja julkaistaan Tilastokeskuksessa työssäkäyntitilaston lisäksi myös palkkatilastossa ja työvoimatutkimuksessa. Palkkatilaston ammattitiedot ovat työssäkäyntitilaston ammattitiedon tärkein tiedonlähde. Palkkatilaston tiedoista puuttuvat kuitenkin mm. yrittäjät, yritysten ylin johto, alle viisi henkeä työllistävät yritykset sekä yritykset, joiden päätoimialana ovat maa-, metsä- ja kalatalous.

Työvoimatutkimuksen tiedonkeruu perustuu Tilastokeskuksen väestötietokannasta kahdesti vuodessa satunnaisesti poimittuun otokseen. Tiedot kerätään joka kuukausi tietokoneavusteisilla puhelinhaastatteluilla. Työvoimatutkimuksessa ammattitieto kysytään henkilöiltä itseltään, kun työssäkäyntitilasto saa ammattitiedot pääosin työnantajilta.

Työssäkäyntitilaston ja työvoimatutkimuksen ammattitiedot tulevat eri lähteistä ja koskevat eri ajanjaksoja - työvoimatutkimus tehdään kuukausittain, kun työssäkäyntitilaston viiteajanjakso on vuoden viimeinen viikko. Myös tilastojen käyttämät käsitteet ovat erilaisia. Työvoimatutkimuksen ja työssäkäyntitilastojen

julkaisemissa ammattitiedoissa on eroja erityisesti ammattien pääryhmässä 1. Johtajat ja ylimmät virkamiehet sekä taidealan ammattiteissa. Erot johtuvat osin erilaisista tiedonkeruutavoista, mutta myös erilaisista koodaustavoista. Työssäkäyntitilastossa yrittäjistä luokitellaan johtajiksi ainoastaan ne, joiden yrityksen koko on yritysrekisterin mukaan vähintään 5 henkilötyövuotta, muuten yrittäjien ammatit määritellään yrityksen toimialan mukaan muihin ammattien pääryhmiin. Lisätietoja tilastojen välisistä eroista ammattitiedoissa voi tiedustella Tilastokeskuksesta.

Lisätietoja

Airi Pajunen (09) 1734 3293

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma (09) 1734 3625

tyossakaynti@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Työssäkäyntitilasto 2008, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute